

ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ „ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР”

СТ А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р *Светла Костадинова Михалева*, Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”, катедра „Администрация, управление и политически науки“, Научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** в професионално направление 3.7 Администрация и управление, научна специалност „Социално управление“

Автор на дисертационния труд: *Зорница Георгиева Стефанова-Иванова*

Тема на дисертационния труд: *“Ползи от екзекутив коучинга за професионална и личностна себerealизация”*

Основание за представяне на становището: *участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед РД 38-123/13.03.2023 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски”*

1. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният за защита дисертационен труд е с обем 215 стр., от които 191 стр. основен текст, включващ увод, две глави, заключение, 2 приложения. Текстът съдържа 33 фигури, 23 таблици, 3 графика списък на използваната литература – 315 източника, от които 12 на български език. Макар, че трудът е със специфична структура и неравномерно разпределение на текста на отделните параграфи, става ясно, че докторантката работи в тази сфера, направени са задълбочени пручвания и изследвания, което е

представено с доказаните хипотези.

Представенията дисертационен труд е посветен на изключително интересна проблематика с нарастваща актуалност, тъй като ексекютив коучингът е незаменим и изключително ефективен процес: индивидуален, съобразен със спецификите на всеки лидер. Общеизвестно е, че обучението на лидери е глобална индустрия, но повече от 50% от компаниите в САЩ са изключително затруднени да запълнят лидерските позиции.

В дисертационния труд коректно са формулирани и подробно са разгледани основните параметри на изследването:

- мотиви на изследователския труд;
- актуалност и значимост на дисертационния труд;
- обекта, предмета и обхвата на изследването;
- целите и изследователските задачи на дисертационния труд;
- научно-изследователска теза;
- научно-изследователски хипотези и концептуален модел.

Изследователските методи не са открити, а ограниченията на изследването откриваме в отделен параграф на дисертационния труд.

В съдържателен аспект дисертационния труд е насочен към полезността на ексекютив коучингът и в каква степен е полезен за развитието на личния потенциал на лидерите и как личностното развитие влияе на ефективното управление, кариерното развитие, екипната работа и организационното представяне.

В *първата глава* на дисертационния труд е представен теоретичен литературен обзор на новите лидери, предизвикателствата пред лидерите и организациите, както и тенденциите при развитието на лидерите. Открити са същността, процесът на коучинг, коучинг моделите, видове коучинг и т.н. Специално внимание е отделено на ексекютив коучинга – неговите същност,

специфика и подходи, евентуални нежелани ефекти от него, както и очакваните ползи от него.

Втората глава е изцяло посветена на методологията на изследването и анализа на резултатите. Като интересен акцент намирам, че ограниченията на изследването намирам почти в края на дисертационния труд, а би трябвало да бъдат открити още в увода.

Като цяло в съдържателно отношение ясно е разграничено теоретичното изложение и емпиричното изследване. Текстът е коректно оформен в редакционно и стилово отношение. В структурно отношение дисертационния труд не е добре балансиран, а превес има първа глава, която като обем е два пъти по-голяма пред втора глава.

Въз основа на представеното, считам, че представеният за становище дисертационен труд има завършен вид като самостоятелно научно изследване.

2. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Преди всичко заслужава положителна оценка извършеният интердисциплинарен анализ и авторово комплексно изследване на избраната важна и значима проблематика.

Приемам като значим резултат направените от автора заключения в дисертационния труд и представените научно-теоретични приноси. Сред тях заслужават да се открият:

- изведената концептуална връзка между личните и професионални ползи от коучинга за себerealизацията на лидерите;
- създаденият и апробиран инструмент (въпросник) за количествено измерване на ползите от екзекютив коучинга за личната и професионална себerealизация на лидерите;

- разкрити са положителните връзки между личната себerealизация и ефективното управление, кариерното развитие, работата в екип и организационното представяне;
- изведеният за първи път от автора концептуална връзка между личните и професионални ползи от коучинга за себerealизацията на лидерите;
- разкритите положителни връзки между личната себerealизация и ефективното управление, кариерното развитие, работата в екип и организационното представяне.

Като цяло оценката на получените научно-теоретични приноси и тяхното практическо приложение дава основание за извода, че са изпълнени поставената цел и изследователски задачи на дисертационния труд, доказани са осемте хипотези и е потвърдена тезата на изследването.

По отношение на *позоваването/цитирането* на различните източници в представения дисертационен труд следва да се посочи, че те са използвани коректно и добросъвестно. В рамките на своята компетентност не съм установила и не разполагам с информация за *плагиатство* в този труд.

3. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Напълно приемам формулираните от докторантката втори, трети, четвърти и пети научно-теоретични приноса, както и посоченото от докторантката тяхно практическо значение.

4. Оценка на публикациите по дисертацията

Докторантката представя три самостоятелни публикации и пет доклада по темата на дисертационното изследване. Всички публикации и доклади са изцяло в проблематиката на дисертационния труд, отразяват основните резултати и осигуряват необходимата публичност на изследването.

5. Оценка на автореферата

Авторефератът на дисертационния труд е в обем от 49 страници. Същият е оформен коректно, представя обективно изследването и резултатите от него.

6. Критични бележки и препоръки

Към дисертационното изследване могат да бъдат отправени три *препоръки*, насочени към бъдещата изследователска дейност на Зорница Стефанова в избраната интересна сфера:

1. Академичната коректност предполага спазването на общоприети изисквания към структурата на автореферата, както и към самия дисертационен труд.
2. Трудът би спечелил, ако в него се открият поне два или три научно-приложни приноса, тъй като в България има достатъчно опит по отношение на коучинга.
3. Препоръчвам на докторантката значимите резултати от нейната научно-изследователска работа да намерят още по-широко присъствие в международни издания, реферирани и индексирани в световноизвестните бази данни с научна информация Scopus и WoS.

Тези препоръки не намаляват изцяло положителната оценка за съдържателния характер, обхвата и приносите на дисертационния труд и са насочени към бъдещи творчески търсения на докторанта.

7. Заключение

Представеният за защита дисертационен труд има характер на завършено научно изследване. Докторантката демонстрира способност за анализ, обобщение и предлага собствени решения в тази все по-развиваща се интердисциплинарна област като коучинга и по-специално екзекютив

коучинга. Получените приноси резултати от дисертационното изследване ми дават основание да приема, че трудът притежава необходимите достойнства и напълно отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение.

С убеденост давам положителна оценка на дисертационния труд и предлагам на членовете на почитаемото Научно жури да присъдим образователна и научна степен „доктор” на *Зорница Георгиева Стефанова-Иванова* по специалност „Социално управление” в професионално направление 3.7. Администрация и управление.

01.05.2023 г.

гр. Варна

Подпис:

доц.д-р Светла Михалева